

THE COMPOST COLLECTIVE

Te anga'anga pāma toke (worm farming)

TE AKAMATA'ANGA

E ta-anga'anga ia ana te au toke maniuu mei te toke taika (tiger worms), na roto i te kai'anga i te au toengā kai, te au mea pu'apingakore o te au mea tanutanu, te peapa tita ē te au peapa marō. E mea meitaki oki nga mea marō e te mea ma'u'u (te Ti Toke - te tūtae, kāiro ki te vai o te toke) i te 'anga maniuu no te ngā'i tanutanu. Kāre i te anga'anga ngatā te akono i te pāma toke (worm farm). Te rāvenga no te rave i teia:

- E akarava koe i te numero o te kai ta'au ka oronga ki te au toke, kia rava nā te katoatoa
- Auraka e angai i te toke ki te apinga kāre rātou e reka i te kai
- Angai'ia te au toke ki te au mea matie e te au mea paraoni ma te akatano i te vāito ō tē reira.

EA'A TA'AU KA ANGAI I TA'AU AU TOKE

Te au mea "Matie" (mata) - 70 patene

Te au kai tanutanu tei ki i te kemikara nitrogen. Tēta'i ua atu apinga marū, ōu e te ma'u'u. Kāpiti atu:

- Au ua rakau, te rau rakau, parakai e te pakiri ua rakau
- Te toenga kaope e te pūte ti
- Te au anga 'uāmoa
- Te maniuu o te au animara, mei te rāpiti e te animara kiini (guinea pigs)

Te au mea "Paraoni" (marō) - 30 patene

Te au mea ora mei te kāponi, kāre ra e ta'anga'anga'ia ana. Tēta'i ua atu apinga marō, paraoni, māroki'aki'a e te ngā'anga'a. Kāpiti atu:

- Peapa tei veteveve veruveru ia
- Te peapa kātipōti tei ma'u'u e tei veteveve'iā, mei te au pēketi a'ao 'uāmoa, me kāre ra, te au peapa o te are meangiti
- Te au rau pururu i te tuātau ma'ana mai (autumn)

EcoMatters

Kaipātiki Project
share in nature's revival

Auckland Council
Te Kaunihera o Tāmaki Makaurau

Te anga'anga pāma toke (worm farming)

TE AKAMATA'ANGA

Iki'ia tēta'i ngā'i tei marumaru i te ra. Teatea-mamao'ia ta'au pāma toke ki te papa'anga ma'u'u e te ngā'i e vai ua ra ki runga, te puru akari, te peapa marō, me kāre ra, tei tipūpū'ia, te maniuu, e te ta'e ua ra te ma'u'u ki runga, ma te kāiro atu i ta'au toke ki roto.

Te angai anga

Ka rauka i te toke i te kai i te kai tei āiteite te teima'a ō te reira kai ki to rātou kōpapa i te au ra ravarāi, no reira e matakite, auraka e angai ma'ata iā ratoū. E akamata ma te mānga numero kai ua i te au 1-2 ra ravarāi, ma te akatakake atu i tēta'i ua atu apinga i akape. Akama'ata marie aere ua i te kai i roto i te au 6 marama mua. Ka kake marie ua te nūmero o te toke e ka tae rāi ki te tuātau e kai viviki ua ai rātou i te katoatoa'anga o te kai ta'au i oronga na rātou.

Vao'o ma te akono'ia

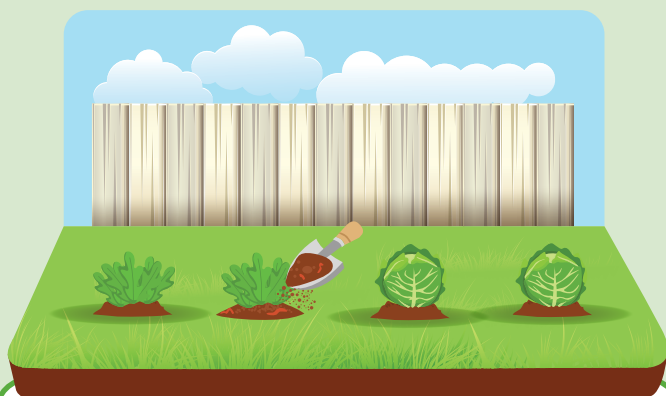
Ka anoano'ia te reva e pera katoa te ma'u'u, e te au toke, e no reira, e akapāpu koe e, te ma'u'u ra ta'au pāma toke, ina ra, kia ta'e meitaki ua rāi te vai. Me e paipa vai tēta'i ireira, akata'e ua ia te reira, ma tēta'i pakete i raro ake no te ko'i akaputu i te Ti Toke. Ka riro te ko aere atu'anga ki te kōkai vāere, na roto i te pāma toke, ma te kāpiti atu i te au mea paraoni, mei te au kātēni 'uāmoā nga'anga'ae', no te akatano ma te akamako i ta'au pāma toke, kia vai ma'u'u ua.

EA'A TE AU MEA KIA KORE E ANGAI'IA TE REIRA KIA RĀTOU

Te vai nei tetai au mea auraka kia angai ia ki taau au toke. Ko teia tēta'i au mea:

- Te au kai veravera, mei te tiri (chilli), te ōniāni e te ōniāni kāriki
- Te kai kiko e te au kai e ū to roto
- Te 'ua ānani, me kāre ra, te au kai kavakava pakari te kai'anga
- Te kai tunu, me kāre ra, te kai tei teatea-mamao ia, mei te varaoa e te pasta
- Te au inu e te kai vaivai mei te tiōpu
- Te repo tutae o te puakaoa e tō te kiore ngiāō

TUĀTAU O TE KOKOTI'ANGA

Te au tu'anga tūke aere o te toke

Kua tau te au Tu'anga tūke aere o te toke no te kokoti, me te aunga enua maira te au papa'anga o raro o te pāma toke, ma te akara'anga pōiri ma te meitaki te maniuu. I teia tuātau, kāre e ma'ata rava te au toke ka kitena ia atu. O'ora'ia te au tu'anga tūke aere o te toke takapini i ta'au aua kai, me kāre ra, e kāpiti atu koe okota'i tu'anga tūke aere o te toke, te ta'i ngauru tu'anga vai, tāoriori meitaki ia te reira, ka riringi atu ei koe i te au tu'anga tūke aere o te toke takapini i ta'au au mea tanutunu.

Te ti toke

E tuku ua i te vai kia tae tika ua ki roto i te pakete takake. No te tuku atu i te reira vai ki roto i te āua kai, e mea meitaki e kia tāvai'ia te reira vai ti kerekere, kia āite ki te kara o te ti vaivai i reira. Riringi putuputu aere ia te reira, takapini aere i te āka o te kai raurau. Ko tāna kōkai maniuu ia.

Te Terē Angai Kai, 2

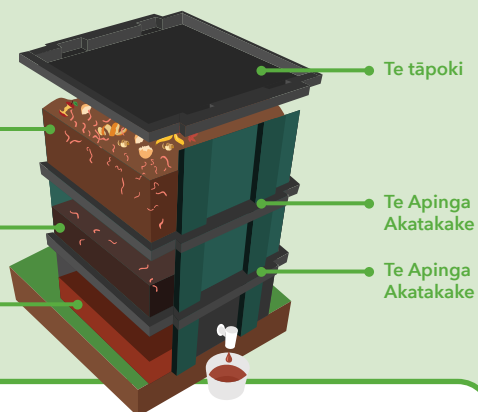
Ta-anga'anga'ia teia tūranga akapapa'anga me ki ake te Terē Angai kai 1

Te Terē Angai Kai (Feeder Tray)

Kua ki i te au tu'anga tūke aere o te toke

Ngā'i aka'aka tei ki i te vai

No te mou vai

E RUĀ TU O TE PĀMA TOKE

Kua akaki'ia

Kua akatu'anga takake aere ia te au akano'ono'o'anga. E ngā'i aka'aka to rātou no te mou i te au vai, e, e rua vairanga kai angai e tieni aere ua ia ra. Me ki, mei te 2/3 a runga rava, ka kokoti'ia ma te vāere aere ia a rotopu i reira.

Ka Rave Ua Ia Atu Rāi Teia Akatere'anga

E apinga okotai teia, e, e ma'atama'ata tōna ngā'i va'arua e no'o ra te au toke ki roto. Ka angai ua koe na va'o i runga, ma te kokoti na raro atu i te va o te tango.

